

Bemærkninger til lovforslaget

Siden Danmarks gældsætningsforblødning begyndte i 1960, er ingen stor overenskomstsituation blevet løst på en for befolkningen fornuftig måde. Dette er en af baggrundene for, at Den Danske Syge er blevet værre og værre. Og nu er det så slemt fat, at landets øverste organ – folketinget – ikke fortsat kan lade fem være lige, blot fordi politikerne ikke vil støde an mod dogmer om »parternes egen forhandlingsret«, som blev udviklet i et samfund, hvis indtjening og problemer var helt anderledes end de nuværende. En større konflikt, der påvirker de bærende betalingsbalanceerhverv, kan i den nuværende fortvivlede situation simpelt hen ikke tolereres. Derfor må folketinget hurtigst muligt ind i drøftelserne.

Senest har man anvendt den decentrale forhandlingsmodel. Den indebærer imidlertid så store risikomomenter, at det ikke er anbefalelsesværdigt at spille hasard med den også i 1983.

Bedre var det ikke de foregående tre gange, hvor folketinget ved lov nr. 48 af 11. marts 1975, lov nr. 137 af 15. april 1977 og lov nr. 129 af 29. marts 1979 hujhej improviserede en løsning igennem under et enormt tidspres, så der ikke engang var mulighed for den mest nødtørftige behandling af nogle ikke særlig velforberedte regeringsforslag.

Resultatet er på mangfoldige områder blevet utidssvarende urimeligheder og uretfærdigheder på arbejdsmarkedet.

Af den skete skade burde folketinget blive så klog, at tinget i hvert tilfælde nu går i gang med at forberede et sagligt forsvarligt grundlag for det tilfælde, at det også i 1983 skulle blive folketinget, der skal løse overenskomstproblemerne. Ingen kan som en fjern utopi afvise, at det skulle være udelukket, at overenskomstsituationen 1983 bliver løst helt eller delvis af folketinget. Derfor må folketinget være bedst muligt forberedt.

Ved det foreliggende lovforslag – som stort set er en genfremsættelse af det i folketingsåret 1979–80 (2. samling) fremsatte L 19 af 12. november 1979 (se Folketingstidende 1979–80, forhandlingerne sp. 1262–1277, tillæg A sp. 141) og L 71 af 28. oktober 1981 (se Folketingstidende 1981–82, for-

handlingerne sp. 1200 og tillæg A sp. 1067) – tages der ikke stilling til, om det vil være ønskeligt, at overenskomstsituationen i 1983 løses på den ene eller anden måde. Der søges alene tilvejebragt et beredskab for det tilfælde, at der også i 1983 bliver brug for folketingsindgreb, så dette kan ske så sagligt velfunderet som overhovedet muligt, hvilket er særdeles påkrævet. Der er jo tale om fundamentet for hundredtusindvis af familiers økonomi og arbejdssituation i årene 1983–85.

Fremskridtspartiet har masser af gange tidligere råbt for døde øren med de samme åbenbart korrekte oplysninger. Men særligt nu afdøde minister Per Hækkerup var – tydeligvis af rent partitaktiske grunde – stærkt modstander af fremskridtsinitiativerne. Så langt som Danmarks økonomi nu er kommet ud i tovene, må der imidlertid snart være flere og flere, som kan indse, at det ikke nytter noget at fortsætte med at prisgive landets økonomi af hensyn til socialdemokratisk partiegøisme, som i alskens anliggender går ud på, at det blot gælder om at skubbe ubehagelighederne længst muligt ud i tid og så håbe på, at noget vil vise sig.

Fremskridtspartiet afviser pure den indvending, at folketinget længst muligt skal blande sig uden om de for hele samfundsøkonomien så overmåde betydningsfulde afgørelser, som træffes under de store overenskomstsituationer. Der ligger intet forkert i, at parterne i den nuværende situation måske ikke »selv« får lov til at fastsætte deres løn- og arbejdsvilkår. Organisationslederne er ikke i højere grad »parterne selv« end folketinget, som jo også er valgt af de mennesker, det drejer sig om, og som har lige så direkte kontakt til dem, som ledere i fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer har.

Organisationernes soleklare interesser går på, at der ved salg og køb af arbejdskraft ikke skal være én krone mindre eller mere som vederlag end højst nødvendigt. Og hvor balancepunktet er for denne nødvendighed beror i meget vidt omfang på, hvordan organisationerne bedømmer forholdet mellem hinandens evner til at sejre i en arbejdskamp.

Når sådanne faktorer er afgørende, er der ingen, der kan forvente, at man rammer en løs-